

CIVILTIESĪBU PRETKORUPCIJAS KONVENCIJA

Strasbūra, 4.XI.1999.

Preambula

Eiropas Padomes Dalībvalstis, citas valstis un Eiropas Kopiena, kas uzskatāmas par šī dokumenta parakstītājām,

Ievērojot, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienprātību starp tās dalībniekiem;

Apzinoties, cik svarīgi ir stiprināt starp-tnautisko sadarbību cīņā pret korupciju;

Uzsverot, ka korupcija rada draudus likumībai, demokrātijai un cilvēka tiesībām, godīgumam un sociālajam taisnīgumam, kavē ekonomisko attīstību un apdraud tirgus ekonomikas pareizu un taisnīgu funkcionēšanu;

Atzīstot negatīvās sekas, ko korupcija rada personām, uzņēmumiem un valstīm, kā arī starptautiskām institūcijām;

Būdamas pārliecinātas par to, cik svarīgi ir civiltiesībām dot ieguldījumu cīņā pret korupciju, konkrēti, nodrošinot iespēju personām, kam nodarīts zaudējums, saņemt taisnīgu atlīdzību;

Paturot prātā Eiropas Tieslietu ministru 19. (Maltā, 1994.gadā), 21. (Čehijas Republikā, 1997.gadā) un 22. (Moldovā, 1999.gadā) konferences slēdzienus un lēmumus;

Ņemot vērā Ministru Komitejas 1996.gada novembrī pieņemto Rīcības Programmu pret Korupciju;

Ņemot vērā arī pētījumu par iespējamību izstrādāt konvenciju par civiltiesiskiem līdzekļiem, kas nodrošinātu korupcijas darbību rezultātā radīto zaudējumu atlīdzināšanu, kuru pieņēmusi Ministru Komiteja 1997.gada februārī;

Paturot prātā 24.lēmumu (97.) par 20 Vadošajiem Principiem Cīņā pret Korupciju, ko pieņēmusi Ministru Komiteja 1997.gada novembrī savā 101.sesijā, 7.lēmumu (98.), ar kuru apstiprināta Daļējā un Paplašinātā Līguma pieņemšana par "Valstu grupas cīņai pret korupciju (GRECO)" izveidošanu, ko pieņēmusi Ministru Komiteja 1998.gada maijā savā

102.sesijā, un 5.lēmumu (99.) par GRECO nodibināšanu, kas pieņemts 1999.gada 1.maijā;

Atceroties Noslēguma Deklarāciju un Rīcības Plānu, ko pieņēma Eiropas Padomes dalībvalstu un valdību vadītāji savā 2.sammitā Strasbūrā 1997.gada oktobrī,

Ir vienojušās par sekojošo:

I nodaļa - Nacionālā līmenī veicamie pasākumi

1.pants - Mērķis

Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina iedarbīgu līdzekļu esamību par labu tām personām, kurām korupcijas darbību rezultātā radīti zaudējumi, lai dotu tām iespēju aizstāvēt savas tiesības un intereses, ieskaitot iespēju saņemt atlīdzību par zaudējumiem.

2.pants - Korupcijas definīcija

Šīs Konvencijas izpratnē "korupcija" nozīmē kukuļa vai jebkādas citas nepienākošas priekšrocības vai tās perspektīvas tiešu vai netiešu pieprasīšanu, piedāvāšanu, došanu vai ņemšanu, kas izkropļo jebkāda pienākuma vai darbības pareizu izpildi, kas jāveic kukuļa, nepienākošas priekšrocības vai tās perspektīvas saņēmējam.

3.pants - Atlīdzība par zaudējumu

1. Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina personām, kam nodarīts zaudējums korupcijas rezultātā, tiesības uzsākt darbību, lai saņemtu pilnu atlīdzību par šādu zaudējumu.

2. Šāda atlīdzība var aptvert materiāla rakstura zaudējumu, peļņas zaudējumu un nemantisku zaudējumu.

4.pants - Atbildība

1. Katra Puse savā iekšējā likumdošanā paredz sekojošus priekšnoteikumus, lai zaudējumi tiktu atlīdzināti:

i. atbildētājs ir izdarījis vai pilnvarojis veikt korupcijas darbību vai nav veicis nepieciešamos pasākumus korupcijas darbības novēršanai;

ii. prasītājam ir nodarīts zaudējums; un

iii. starp korupcijas darbību un zaudējumu pastāv cēloņsakarība.

2. Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina to, ka gadījumā, ja vairāki atbildētāji ir atbildīgi par zaudējumu vienā un tajā pašā korupcijas darbībā, viņi ir atbildīgi individuāli un solidāri.

5.pants - Valsts atbildība

Katra Puse savā iekšējā likumdošanā paredz atbilstošu kārtību, lai personas, kam nodarīts zaudējums valsts amatpersonu korupcijas rezultātā, šādām amatpersonām izpildot savas dienesta funkcijas, varētu pieprasīt atlīdzību no Valsts vai, ja šī Puse nav valsts, no šīs Puses attiecīgajām iestādēm.

6.pants - Prasītāja nolaidība kā paša vaina

Katra Puse savā iekšējā likumdošanā paredz to, ka atlīdzība tiek samazināta vai liegta, ņemot vērā visus tos apstākļus, saskaņā ar kuriem prasītājs savas vainas dēļ veicinājis zaudējumu rašanos vai to uzkrāšanos.

7.pants -Noilgums

1. Katra Puse savā iekšējā likumdošanā paredz kārtību, kādā uz zaudējumu piedziņu tiek attiecināts noilgums, kas nav mazāks kā trīs gadi no dienas, kad personai, kam nodarīts zaudējums, kļuvis vai bija jākļūst zināmam par to, ka nodarīts zaudējums vai notikusi korupcijas darbība, kā arī par atbildīgās personas identitāti. Tomēr šādu tiesvedību nevar uzsākt pēc noilguma, kas nav mazāks kā desmit gadi pēc korupcijas darbības datuma.

2. Pušu likumi, kas regulē ierobežojuma periodu pārtraukšanu vai apturēšanu, nepieciešamības gadījumā attiecas uz šī panta 1. daļā minētajiem periodiem.

8.pants - Līgumu spēkā esamība

1. Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina, ka neviens līgums vai līguma pants, kas paredz korupciju, nav spēkā.

2. Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina iespēju visām līdzējām pusēm, kuru piekrišana ir iedragāta ar korupcijas darbību, vērsties tiesā, lai pasludinātu līgumu par spēkā neesošu, neraugoties uz viņu tiesībām pieprasīt zaudējumu atlīdzību.

9.pants - Darbinieku aizsardzība

Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina atbilstošu aizsardzību pret jebkādām neattaisnojamām sankcijām pret tiem darbiniekiem, kuriem ir pamatots iemesls aizdomām par korupciju un kuri labticīgi ziņo par savām aizdomām atbildīgajām personām vai iestādēm.

10.pants - Pārskati un revīzija

1. Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina visus pasākumus, kas nepieciešami, lai uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) gada pārskati tiktu sastādīti nepārprotami un sniegtu patiesu un taisnīgu priekšstatu par uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) finansiālo stāvokli.

2. Nolūkā novērst korupcijas darbības, katra Puse savā iekšējā likumdošanā nosaka, pienākumu revidentiem apstiprināt informāciju par to, ka gada pārskati sniedz patiesu un taisnīgu priekšstatu par sabiedrības finansiālo stāvokli.

11.pants - Pierādījumu iegūšana

Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nodrošina efektīvu pierādījumu iegūšanas kārtību civilā tiesvedībā, kas izriet no korupcijas darbības.

12.pants - Pagaidu pasākumi

Katra Puse savā iekšējā likumdošanā nosaka tādu tiesas kārtību, kāda nepieciešama, lai aizsargātu pušu tiesības un intereses civilā tiesvedībā, kas izriet no korupcijas darbības.

II nodaļa - Starptautiskā sadarbība un realizācijas pārraudzība

13.pants - Starptautiskā sadarbība

Puses efektīvi sadarbojas jautājumos, kas saistīti ar civilo tiesvedību korupcijas gadījumos, it sevišķi attiecībā uz dokumentu apkalpošanu, pierādījumu iegūšanu ārvalstīs, jurisdikciju, ārvalstu spriedumu un prāvošanās izmaksu atzīšanu un realizāciju saskaņā ar attiecīgo starptautisko dokumentu, kur tās ir puses, noteikumiem par starptautisko sadarbību civilos un komerciālos jautājumos, kā arī saskaņā ar savu iekšējo likumdošanu.

14.pants - Pārraudzība

Šīs Konvencijas īstenošanu Konvencijas dalībvalstīs pārraudzīs Pretkorupcijas starpvalstu grupa (GRECO).

III nodaļa - Noslēguma noteikumi

15.pants - Parakstīšana un spēkā stāšanās

1. Šī Konvencija ir atklāta parakstīšanai Eiropas Padomes dalībvalstīm, valstīm, kas nav dalībvalstis, bet ir piedalījušās tās izstrādāšanā, un Eiropas Kopienai.

2. Šai Konvencijai nepieciešama ratifikācija, pieņemšana vai apstiprināšana. Ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas dokumenti iesniedzami glabāšanai Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram.

3. Šī Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc dienas, kurā četrpadsmit parakstītāji ir izteikuši savu piekrišanu uzņemties Konvencijā noteiktās saistības saskaņā ar šī panta 2. daļas noteikumiem. Jebkurš parakstītājs, kas ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas laikā nav Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) loceklis, automātiski kļūst par tās loekli šīs Konvencijas spēkā stāšanās datumā.

4. Attiecībā uz jebkuriem parakstītājiem, kas vēlāk izsaka piekrišanu uzņemties Konvencijā minētās saistības, Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc dienas, kurā šie parakstītāji ir izteikuši savu piekrišanu uzskatīt par saistošu šo Konvenciju saskaņā ar šī panta 2. daļas noteikumiem. Jebkurš parakstītājs, kas ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas laikā nav Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) loceklis, automātiski kļūst par tās loekli Konvencijas spēkā stāšanās datumā attiecībā uz šo valsti.

5. Jebkādas konkrētas modalitātes attiecībā uz Eiropas Kopienas dalību Pretkorupcijas starpvalstu grupā (GRECO) tiek noteiktas tik tālu, cik tas nepieciešams saskaņā ar kopīgu vienošanos ar Eiropas Kopieniem.

16.pants - Pievienošanās Konvencijai

1. Pēc šīs Konvencijas spēkā stāšanās, Eiropas Padomes Ministru Komiteja pēc konsultēšanās ar Konvencijas Pusēm var uzaicināt jebkuru valsti, kas nav Padomes dalībvalsts un nav piedalījusies Konvencijas izstrādāšanā, pievienoties šai Konvencijai, pieņemot lēmumu saskaņā ar

Eiropas Padomes Statūtu 20.d.pantā paredzēto balsu vairākumu un ko vienbalsīgi pieņēmuši Konvencijas dalībvalstu pārstāvji Ministru Komitejā.

2. Attiecībā uz jebkuru valsti, kas pievienojas Konvencijai, tā stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc dienas, kad pievienošanās dokuments nodots Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram. Jebkura valsts, kas pievienojas šai Konvencijai, automātiski kļūst par GRECO locekli dienā, kad Konvencija stājas spēkā attiecībā uz šo valsti, ja valsts jau nav GRECO locekle pievienošanās laikā.

17.pants - Atrunas

Nekādas atrunas nevar tikt izdarītas attiecībā uz jebkuru šīs Konvencijas noteikumu.

18.pants - Teritoriālā piemērošana

1. Ikvienu valsts vai Eiropas Kopiena parakstīšanas laikā vai tad, kad tiek nodots tās ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokuments, var norādīt teritoriju vai teritorijas, kurās šī Konvencija ir piemērojama.

2. Ikvienu Puse jebkurā laikā vēlāk var iesniegt Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram adresētu deklarāciju, kurā tā norāda, ka paplašina šīs Konvencijas piemērošanas teritoriju, kas norādīta deklarācijā. Šajā teritorijā Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc dienas, kad Ģenerālsekretārs saņēmis šādu deklarāciju.

3. Ikvienu deklarāciju, kas iesniegta saskaņā ar divām iepriekšējām panta daļām par jebkuru teritoriju, kas norādīta attiecīgajā deklarācijā, var tikt atsaukta ar Ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu. Atsaukums stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam, skaitot no dienas, kad Ģenerālsekretārs saņēmis šādu paziņojumu.

19.pants - Saistība ar citiem dokumentiem un līgumiem

1. Šī Konvencija neietekmē tiesības un pienākumus, kas izriet no starptautiskajiem daudzpusējiem dokumentiem par speciāliem jautājumiem.

2. Šīs Konvencijas Puses var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus līgumus viena ar otru par šajā Konvencijā atrunātiem jautājumiem, lai papildinātu vai pastiprinātu tās noteikumus vai atvieglotu tajā ietvertu principu piemērošanu, vai, neskarot šīs Konvencijas mērķus un principus,

pakļauties noteikumiem šajā jautājumā īpašas sistēmas ietvaros, kas ir saistoša laikā, kad šī Konvencija tiek atklāta parakstīšanai.

3. Ja divas vai vairākas Puses jau ir noslēgušas vienošanos vai līgumu par jautājumiem, kas skarti šajā Konvencijā, vai arī citādi nodibinājušas attiecības šādos jautājumos, tās ir tiesīgas šīs Konvencijas vietā piemērot attiecīgo vienošanos vai līgumu, vai attiecīgi regulēt šādas attiecības šīs Konvencijas vietā.

20.pants - Grozījumi

1. Priekšlikumus par šīs Konvencijas grozījumiem var izvirzīt jebkura Puse, un Eiropas Padomes Ģenerālsēkretārs par tiem paziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm, tām valstīm, kas nav dalībvalstis, bet ir piedalījušās šīs Konvencijas izstrādāšanā, Eiropas Kopienai, ka arī jebkurai valstij, kas ir pievienojusies vai uzaicināta pievienoties šai Konvencijai saskaņā ar 16.panta noteikumiem.

2. Jebkurš kādas Puses izvirzītais grozījums tiek paziņots Eiropas Tiesiskās Sadarbības Komitejai (CDCJ), kas iesniedz Ministru Komitejai savu viedokli par ieteikto grozījumu.

3. Ministru Komiteja apsver ieteikto grozījumu un Eiropas Tiesiskās Sadarbības Komitejas (CDCJ) izteikto viedokli un pēc konsultēšanās ar tām Konvencijas Pusēm, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, var pieņemt šo grozījumu.

4. Jebkura grozījuma teksts, ko pieņēmusi Ministru Komiteja saskaņā ar šī panta 3. daļu, tiek nosūtīts Pusēm apstiprināšanai.

5. Jebkurš grozījums, kas pieņemts saskaņā ar šī panta 3. daļu, stājas spēkā trīsdesmitajā dienā pēc tam, kad visas Puses informējušas Ģenerālsēkretāru par tā pieņemšanu.

21.pants - Strīdu izšķiršana

1. Eiropas Padomes Eiropas Tiesiskās Sadarbības Komiteja (CDCJ) tiek pastāvīgi informēta par šīs Konvencijas interpretāciju un piemērošanu.

2. Gadījumā, ja starp Pusēm rodas kāds strīds par šīs Konvencijas interpretāciju vai piemērošanu, tās cenšas izšķirt strīdu sarunu ceļā vai jebkādiem citiem mierīgiem līdzekļiem pēc savas izvēles, ieskaitot strīda nodošanu Eiropas Tiesiskās Sadarbības Komitejai (CDCJ), šķīrējtiesai, kuras lēmumi ir saistoši Pusēm, vai arī Starptautiskajai Tiesai, saskaņā ar ieinteresēto pušu vienošanos.

22.pants - Denonsēšana

1. Jebkura Puse jebkurā laikā var denonsēt šo Konvenciju, iesniedzot Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram adresētu paziņojumu.

2. Denonsēšana stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc dienas, kad Ģenerāļsekretārs saņēmis šādu paziņojumu.

23.pants - Informēšana

Eiropas Padomes Ģenerāļsekretārs informē Padomes dalībvalstis un jebkuras citas parakstītājvalstis un Puses par:

- a. katru valsti, kura parakstījusi šo konvenciju;
- b. katra ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokumenta iesniegšanu glabāšanā;
- c. katru šīs Konvencijas spēkā stāšanās datumu saskaņā ar 15.un 16.pantu;
- d. katru citu darbību, paziņojumu vai informāciju, kas attiecas uz šo Konvenciju.

Iepriekš minēto apliecinot, zemāk parakstījušies, būdami pilnībā pilnvaroti, ir parakstījuši šo Konvenciju.

Parakstīta Strasbūrā 1999.gada 4.novembrī angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas tiek nodots glabāšanai Eiropas Padomes arhīvos. Eiropas Padomes Ģenerāļsekretārs nosūta apstiprinātas kopijas katrai Eiropas Padomes dalībvalstij, katrai valstij, kas nav dalībvalsts, bet ir piedalījusies šīs Konvencijas izstrādāšanā, Eiropas Kopienai, kā arī katrai valstij, kas uzaicināta pievienoties šai Konvencijai.